

የቆሪጥ ኑዛዜ

የቆሪጥ ኑዛዜ

በላይነህ አባተ (abatebelai@yahoo.com)

ነሐሴ ሁለት ሺ ሁለት ዓ.ም.

ሰው እንደ ማህበራዊ እንሰሳት አረመኔ ድርጊቶችን ከመፈጸም እምነትና ህሊና፤ ከዚያ ዝቅ ያለውን ደግሞ ደሙናፍሳዊ ባህሪና ሕግ ለጉመው ይይዙታል። ዳሩ ግን የሰው ልጅ እነዚህን ሁሉ ማሰራያዎች እንደ አልተገራች በቅሎ በጫጭቆ ሁሉን እየረገጠ ሲፈተለክ ምን ስቦ ይመልሰዋል? ሰብ እምነትን ክደ፣ ህሊናውንና ደሙናፍሳዊ ባህሪውንም ከስብእናው ላይ በእንደድ፣ በአመድ፣ በሞራ ሳሙናና በበረኪና ሙልጭ አርጎ አጥቦ ካስወገደ፤ በሰው ሰራሽ ሕግም ካልተገዛ፤ እንኳን ከመቅጠፍ፣ ከመካድና ከመዘረፍ የሰውን ገላ ቆራርርጦ ከጋለ ብረት ምጣድ ላይ እያስቀመጠ “ችሱ..ስሱ.. ጨር..ጨር”፣ እንደገና ገልበጥ እያደረገ “ችሱ..ጨር..እስሱስ ጨር...ረረ” እያሰኘ ጠብሶ ከመብላት ከጠነጠነ ሐይል፣ አቅምን ከሚያኮሰመን ደዌና ከሞት ወጭ ሌላ ምን የሚያግደው ነገር አለ?

አዎ በምርጫ ሳይሆን በተፈጥሮ ህሊና አልባ የሆነች በቅሎ ቅይድን ፈታ፣ ልግሟን በጭቃ ብትፈተለክም የማታ ማታ ደሙናፍሳዊ ባህሪዋ ከተራጋጩት ወደ ሰላማዊ እንሰሳት ይመልሳታል። ዳሩ ግን እምነትና ህሊናቸውን፣ ደሙናፍሳዊ ባህሪያቸውንና ራሳቸው ያወጡትን “ሕግና ደንብ” ሳይቀር እንደ ቀበኛ ላም በጥርሳቸው በጫጭቀው የሚበሉ የአፍሪካ ገዥዎችንና አጫፋሪዎቻቸውን የግፍ ዶፍ ከማውረድ ምን ሽብቦ ይይዛቸዋል? በእነዚህ ከንቱዎች ምክንያት ድንግሉ የአፍሪካ ምድር የሰንቱን ዜጎቹን ለጋ አካል ምጥምጥ አድርጎ በልቷል። የአፍሪካ ወንዞችን የሰንቱን ገጽብን ዜጎች ደም እንደ ደለል ጎርሰዋል? ሕጻናት እንደ ቅጠል በርሃብና በበሽታ ቢለዋ በሚቀጠፉበት ዘመን ስንት የአውሮጳና የሰሜን አሜሪካ ባንኮች የአፍሪካን ንብረት ውጠው ቀርተዋል? ስንቱስ አፋቸውን እንደ ሰማይ ከፍተው በመዋጥ ላይ ይገኛሉ?

አለም እንደሚያውቀው እንደ አፍሪካ ባለስልጣናት ሁሉ በጁ ሁሉ በደጁ የሆነለት የአዳም ዘር ብዙ አይገኝም። በተደጋጋሚ እንደምናየው የአፍሪካ ገዥዎች እንኳን ሥር-የሰደደ በሽታ ሲደርስባቸው የሕዝብ ጉረር እየዘጉ የበሉት ሲያቅራቸው እንኳን እንደ ቤት አሽከር የሚያሽከረክሯቸውን የአየር መንገድ ሰራተኞች ያዘዙና በፈለጉበት ቦታ በረው ይታከማሉ። እነዚህ በዘመናዊ መንገድ አዋቅረናቸዋል፣ አሻሽለናቸዋል ወይም አሳድገናቸዋል እያሉ የሚሞኩላቸው የጤና ተቋማት በስሙ እየለሙ እርጥባን ለሚቀበሉበት የደቀቀና እንደ እንሰሳ ለሚያልቡት ሕዝብ እንጅ ለነሱ በቂ ወይም ምቹ የህክምና ቦታዎች ሆነው አያገኛቸውም። በዚህም መሰረት ጠቢያን አንዳንዴ የመረብ ኳስ፣ ሌላ ጊዜ የእግር ኳስ፣ ሲፈልጉም የከረቦላ ኳስ ወይም ጥንግ እያደረጉ ከሚጫወቱበት ቆይታ ባለስልጣናት መካከል አንዱ ታመመና ደላሩን በአቆማዳ ጭና በአሜሪካን አገር ሚኒሶታ ግዛት ውስጥ ከሚገኘው ማዮ ክሊኒክ ለመታከም ሄደ። ባለስልጣኑ መታመሙ እንዳይታወቅ፤ እንደ ተራ ሰው ሆኖ እንዲታከም ተወሰነ። በእርጥባን የሚገኘው ገንዘብ በጉቦ መልክ እንደ አፈር ተዘርቶ ስሙና እድሜው እንደዚሁም መልኩ ምስጢር በሚጠብቁ ባለሙያዎች ተለዋወጠ። በተጨማሪም የሚታከምበት ቀን ክሊኒኩ ውስጥ አበሻ ሰራተኛም ሆነ በሽተኛ የማይገኝበት ቀን እንዲሆን ተመቻቹ።

ከማዮ ክሊኒኮች ወስጥ በአንደኛው የበሽተኛ መቀበያ አዳራሽ ውስጥ ያለች ጸሐፊ እንደማንኛውም በሽተኛ የሚሞላ ቅጽ ለዚህ “ተራ በሽተኛ” መስሎ ለሄደ ባለስልጣን ሰጠችው። በሽተኛው ባለስልጣንም የድሮ ስሙን ከጻፈ በኋላ ስም መቀየሩ ትዝ አለውና በፊት የጻፈውን ስርዞ መልኩ ከተቀየረ በኋላ የተሰጠውን አዲስ ስም ከቅጹ ራስጌ ላይ ጻፈ። እድሜውንም በሁለት ደርዘኖች ያህል ቀንሶ አስቀመጠ። እድሜ ከሚለው ቀጥሎ ዘር(race) የሚለውን ቃል ሲያይ በቅቤ ያበደ ሽሮ እንደሸተተው አበሻ ምራቁ ጠብ አለና “የምናውቅብሽ ብሎ በልቡ ፎክሮ” ብሔር ወይም ብሔረሰቦች የሚል ምርጫ ፍለጋ አይነ ተንከራተተ። ዳሩ ግን ቅጹ በጥቅሉ ነጭ፣ ጥቁር፣ ላቲኖ፣ ኤሽያዊ ወይም ሌላ(other) የሚሉ ምርጫዎችን እንጅ እርሱ ደቁኖ የቀሰሰበትን ‘ብሔር ወይም ብሔረሰቦች’ የሚለውን ሐረግ ስላልያዘ ግራ ገባው። “where is the Nations and Nationalities section (ብሔር ብሔረሰቦች የሚለው ምርጫ የት አለ?) ብሎ ጸሐፊዋን ጠየቀ። “ይቅርታ ምን አልክ የኔ ጌታ?” ብላ በትህትና ጥያቄውን በጥያቄ መለሰች እርሷም ግራ ገባትና። “ዘር የሚለውን ክፍል በስክብሪቶ ጫፍ እየጠቆመ Nations and natio...” ብሎ ሳይጨርስ ቀለብ አደረገችና “ጌታዬ ከየትም አገር ብትመጣ እኛ ጉዳያችን አይደለም። ይህ አሜሪካ ነው። ዘር የሚለው እዚህ ቅጽ ላይ የገባው አንዳንድ በሽታዎች በዘር ስለሚተላለፉና ይህ ክሊኒክ ደግሞ በእንደዚህ አይነት በሽታዎች ላይ ምርምር ስለሚያከናውኑ ለዚያ ተብሎ ነው እንጅ ለሌላ ጉዳይ አይደለም። እንዲያውም እዚህ ጋ (በጣቷ እየጠቆመች) በጥቃቅን የተጻፈው ‘ፈቃደኛ ከሆክ’ ስለሚል ጥያቄውን መዝለልም ትችላለህ!” ብላ ካብራራች በኋላ “ለመሆኑ ኢንሹራንስ አለህ?” ስትል ጠየቀችው? “እኛ የገንዘብ ችግር የለብንም ማዮ ክሊኒክን እንዳለም ቢሆን መግዛት እንችላለን” አለ። ሴትየም በልቧ “ታዲያ ሌላ ማዮ ክሊኒክ አገርህ መክፈት ሲገባህ እዚህ ምን አንከራፈራህ?” አለች። “በነገራችን ላይ ቅድም ስለዘር ጉዳይ የጠየኩሽ በነገሩ አልሰማሽ ብዬ አይደለም። እንዲያውም ለእኛ ዋናውና ትልቁ የህይወት መርሆችን የሰውን ልጅ በዘር ከፋፍሎ መብቱን ማስጠበቅ ነው” አለ። ምን አጨቃጨቀኝ በሚል መንፈስ (ያለው እንደገባት ሁሉ) መልካም አለችና ተገላገለችው።

በሽተኛው “ከአሜሪካ እንዲህ አይነት ኋላቀር አሰራር አልጠበኩም ነበር። እኛ ስንቱን ጎሳ አብጠርጥረን በመልክ በመልኩ አስቀምጠን መብቱን ባስጠበቅንበት የሃያ አንደኛው ክፍለ-ዘመን ጥቁር ቆዳ የለበሰውን ሁሉ አንድ ላይ ደብሎ ጥቁር ወይም ‘አፍሪካን አሜሪካን’ እያሉ በማንነቱ እንዲያፍር ማድረግ ምን ይባላል? ኩኩዩ ጥቁር ኬንያ አሜሪካዊ፣ ኢቦ ጥቁር ናይጆሪያ አሜሪካዊ፣ አፋር ጥቁር ክልል-ሁለት የአፍሪካ ቀንድ አሜሪካዊ ወዘተርፈ እያሉ ማስቀመጥ ከባድ ነገር ሆኖ ነው? በሰንት እደ-ጥበብ መጥቀናል፣ ለሰብአዊ መብት ተከራካሪ ከእኛ በላይ ለአሳር እያሉ የሚንቦጣረሩት ‘የሕዝብና ሕዝቦችን፤ የብሔርና ብሔረሰቦችን’ መብት ሳያስከብሩ፤ ዘራቸውንም በመታወቂያና በፓስፖርታቸው ላይ ሳያስቀምጡ ነው? ወቼው ጉድ! ድንቁም የሰብአዊ መብት አክባሪ! አባይን ያላዩ ምንጭ ያመስግናል!” እያለ ተገረመ። ቀጥሎም “ለነገሩ ይህንን ዘር ዝምብሎ አንድላይ በማጀልና ብሔር ብሔረሰቦችን በክልል ሳይሆን እንደ ነፍጠኞች አንድ ላይ ጨፍልቆ እንዲኖሩ በማስገደድ በኩልስ የዘመኑ ወዳጃችን ቻይናን የሚስተካከል የለም። ዳሩ እኛ ምን አገባን! ከቻይና ጋር ዋናው ቁርኝታችን “የኢንፎርሜሽን ጮራ ማስገቢያ ቀዳዳዎችን ሁሉ በቡትቶ ጥቅጥቅ አድርጎ እንዲደናገጥ ነው።” እያለ ብዙውን ጊዜ በሐሳብ አንዳንዴም ድምጽ አውጥቶ እያገረመረመ ‘ሌላ ዘር’ ከሚለው የዘር ምርጫ ሳጥን ላይ ምልክት አደረገና ፎርሙን ጥልቶ ጨርሶ አስረከበ። “ይህ ሰው እንደ እብድ ብቻውን ይናገራል ልበል ወይስ እየዘፈነ ነው” አለች ያላየች መስላ ስትከታተለው የነበረችው በሽተኛ አስተናጋጅ በልጧ።

“ዳያና ብራውን እባላለሁ የዶክተር ሽናይደር ረዳት ነኝ” ብላ ከመመርመሪያ ክፍሉ ውስጥ ይዛው ገባች። “እርሷ የብርቱሽ እርሱ ደግሞ የጀርመን ዘርች” መሆን አለባቸው አለ ዘር የህይወቱ መርህ የሆነው በሽተኛ በሆዱ። “ዛሬ ምን እንድንረዳህ ትፈልጋለህ” ብላ ጠየቀችው። “ሐኪም ቤት መችም ሊበላ ሊጠጣ አይመጣም የጤና ችግር ሲኖር እንጅ” ብሎ ለመቀለድ ከጀለ። ሴትዮዋም በቀልዱ ተመስጣ ሳይሆን እንዲሁ በተለመደው የአሜሪካ ደንበኛን የማስተናገጃ ሳቅ፤ ጸገራዳ አበባ በመሰለ ቀለም ክፈፍ ያበጀውን የላይኛውን ከንፈርዋን ወደ አፍንጫዋ ሰብሰብ አድርጋና ከላይ አራት ከታች ደግሞ ሁለት ያህል ጥርሶቿን አሳይታ “ እኮ የጤና ችግርህ ምንድን ነው ማለቴ ነው” ብላ ጠየቀች። ታካሚው ራሱን አከክ አከክ አደረገና “እንቅልፍ ማጣት አለ”። “ከመቼ ጀምሮ ስትል ጠየቀች። “እድሜየን በሙሉ ማለት ይቻላል! የባሰብኝ ግን ከዚህ ካለፈው ሚያዚያ ወር ጀምሮ ነው።” “ሚያዚያ ውስጥ ምን ተፈጠረ?” እርሱ ለሰው አይነገርም! (it is a private matter) ብሎ ተቆጣ። “ይቅርታ መጠየቅ ስላለብኝ ነው! ለመሆኑ ምን ያህል ሰዓት ትተኛለህ?”። “እረ ምንም እንቅልፍ የለኝም በየደቂቃው ኩሽ ባለ ቁጥር ነው የምነቃው።” ዳያና በሽተኛውን ለዶክተሩ ከማስተላለፍ በፊት ማድረግ ያለባትን ነገር ከቅጽ ጋ እያየች “አለርጅ የሚሆኑብህ መድሃኒቶች ወይም ሌላ ነገር አለ?” ብላ ስትጠይቀው በፍጥነት “ተቀናቃኝና ነጻ ፕሬስ” ብሎ ሊመልስ ቃጣውና ቻይና ሳይሆን አሜሪካ ውስጥ እንዳለ ወዲያውኑ ተረድቶ “ሽብርተኛ” ብሎ መለሰ። “I Think we all are allergic to terrorists” አለችና ዳያና አሁን እንደ በፊቱ ስድስት ብቻ ሳይሆን በጥሩ የጥርስ ሐኪም ግራና ቀኝ የተተከሉትን ሁለት የወርቅ ጥርሶች ጨምሮ ሰላሳ ያህል ጥርሶቿን እያሳየች ከልጧ ተክ ተክ ብላ ሳቀች። “እውነት ለሽብርተኛ አለርጅክ ከሆንሽ ይህን ሰው ስትጨብጭ ምንው ከንፈርና ጉረሮሽ አላበጠ? ለምንስ አላስነጠሽና ትንፋሽ አላጠረሽ? ሰውነትሽንስ ለምን ሽፍታ አልወረረውና አላሳከከሽ?” አለ ድንገተኛ መንፈስ ክፍሉ ውስጥ ከተፍ ብሎ። በሽተኛውም “ከፕሬዘዳንቱ እስከ ተራው ዜጋ የአሜሪካን ሕዝብ ቀልብና ኩላሊት መጨበጫ ዘዴ ድርሰ መቼ አጣነው! ከልባቸውም ሆነ ከኪሳቸው ውስጥ ለመግባት ሳይታክቱ ስለሽብር ማውራት!” አለና እርሱና ኃደኞቹ ለብዙ አመታት ባካባቱት የስራ ልምድ ተኩራርቶ ደረቱን ነፋ ትከሻውን ከፍ አድርጎ በኩራት ፈርጠም አለ። ቀጥላም “ታጨላለህ” ብላ ስትጠይቀው ልቡ “ሰው ነው እማጨሰው!” ሲል ምላሱ ደግሞ “እንኳን ላጨስ ከሚያጨስ ሰው ጋር ለአንድ ሰከንድ ያህል መቆም እንኳን ይቀፈኛል” ሲል መለሰ።

ዳያና በረዳትነቷ የሚጠበቅባትን ያህል የጤንነት መረጃ ከሰበሰበች በኋላ የደም ግፊቱን፣ የልብ ትርታና ና የሙቀት መጠኑን ለመለካት ከላይ ያለውን ጃኬቱን እንዲያወልቅና ከመመርመሪያ አልጋው ላይ እንዲወጣ ጠይቃው ጃኬትቱን ሲያወልቅ የሲጃራ አገዳዎች እግር በራስ ሆነው ከጫት ቅጠሎች ጋር ከወለሉ ላይ ላይ ተራ በተራ ዱብ ዱብ አሉ። እንዲያውም ሁለቱ ሲጃራዎች ጫማዋ ውስጥ ገቡ። በትዝብት እንዳየችው ሰላዎቅ ከሚያጨስ ሰው ጋር ለአንድ ደቂቃም ቢሆን አብሮ መቆም ይቀፈኛል ያለው ፍጡር “ኃደኛዬ ያዝልኝ ብሎኝ ነው” አለና እንደተለመደው የበፊቱን ውሸት ለመሸፈን ሌላ ቅጥፈት አከለ። ዳያናም በውሸት ላይ ውሸት መቆለሉ ገባትና “እኔ እኮ ምንም አላልኩም። እዲህ አይነት ነገር ሲገጥመኝ ደግሞ የመጀመሪያ ጊዜዬ አይደለም! ብዙ አትጨነቅ! ምንም አይደለም! (that is ok)” እያለች የሚሰማው ሰው አይነት መስሏት ለማጽናት ሞከረች። ቀጥላም “ሐኪሙ ሌላ በሽተኛ እያየ ስለሆነ እስከሚመጣ አስራምስት ደቂቃ ያህል ሊፈጅ ይችላልና በትእግስት ጠብቅ። እስከዚያው መጽሔት ማንበብ፣ ስልክ መደወል ወይም ሌላ ነገር መስራት ትችላለህ” ብላው ወጣች።

መመርመሪያ ክፍሉ ውስጥ የደም ግፊት፣ የጀሮና የአይን መመርመሪያዎች በራስጌ በኩል፤ ስለሰው አካልና ስለአንዳንድ በሽታዎች የሚያስረዱ ስእሎች ደግሞ ግራና ቀኝ ግርግግው ላይ ተሰቅለዋል። በግራ የክፍሉ ማእዘን በኩል እንደዚሁ በቀይ ‘አደገኛ’ የሚል የተጻፈበት፤ የተጠቀመበትን መርፌ፣ መቀስ፣ ምላጭ፣ ቢላዋና ሌላም ሌላም ስለት ነገሮች የሚከቱበት

ሳጥን ተሰቅሏል። በሽተኛው የተሰቀሉትን ስእሎች እየተመለከተ ሳይሆን በአይነት እያዩ ወዲያ ወዲህ በመንጎራደድ ላይ ሳለ ከእጅ ስልኩ ላይ ከአዲስ አበባ ተደወለ። አንድ በእርሱ ስር የሚሰራ ካድሬ ቢጤ ነበር። “ሐሎ! ... “አለ ካድሬው። ደዋዩ በደንብ አይሰማም ነበር። “አይሰማም ጮክ ብለህ ተናገር ሐሎ ...ሐሎ... ሐሎ...” አለ በሽተኛው በአለቅነት መንፈስ። “ይኸ ራሱን እሳት ብሎ የሚጠራው የሽብርተኞች ቴሌቪዥን እንደገና ስራውን ጀመረ!” አለ ካድሬው በሐዘን ተሞልቶ። “እሳት አባትህ ይጥፋና ታዲያ እሳት ሲቀጣጠል በፍጥነት የእሳት አደጋ ይጠራል እንጅ እኔ አሁን ሐዘም ቤት ውስጥ ሆኜ ምን አድርግ ነው የምትለኝ”

በሽተኛው ከወደቁበት ለቃቅሞ ካነሳቸው የኒያላ ሲጃራዎች ውስጥ አንዱን አፉ ውስጥ ከተተ። ከንፈሮቹን እንደ ምንጭር ሞጥሞጥ አድርጎና ወደ ቀኝ አጣሞ ማጨስ ክልክል ነው የሚለው ጽሑፍ ፊትለፊት ቆሞ ሲጃራውን ለኮሰና ገንጮቹን ስርጉድ፤ ስርጉድ መልሶ ደግሞ እንደተገፋ ፊኛ ወደ ውጪ አበጥ፤ አበጥ እያደረገ በተከታታይ ማግ፤ ማግ አድርጎ ጭሱን እፋ...ፍፍፍ.. እያለ እንደ ባተሌ የአበሻ ወይዘሮ ኩሽና ወደ ላይ ወደ ጣራው እያከታተለ ለቀቀው። የሲጃራው ጭስ በመጠኑም ቢሆን ወጣ። እሳት የፈጠረው ረመጥ ግን አሁንም ሳንባውን እየጠበሰው ነው። ደዋዩ በተቆራረጠ ድምጽ “አለህ? እየሰማሃኝ ነው? “መሰማሚያህ ይደፈንና አዎ እየሰማሁህ ነው ቀጥል” “የእሳት አደጋ ላልከው ሐላፊነቱ የተሰጣቸው የእሳት አደጋ ስራተኞች እነ ሚስተር ‘ሊ’ ና ሚስተር ‘ወ’ ባህርዳር፤ እነ ሚስተር ሁዋንግ፤ሴቱንግና ያ ደሞ ማነው... ሚስተር ጋንግ ደግሞ አዋሳ የተቀሩት እንደዚሁ ድሬዳዋ ለሽርሽር ሄደዋል። “ሽርሽር!!! ሺር ይበልህና ሁሉም አንዴ መሄድ እንደሌለባቸው፤ ምን ጊዜም ተረኛ ሰው መኖር እንዳለበት አልተሰማማንም ነበር?” “እኛም የውሃ ጎርፍ ለቀን እንደገና እንዳይያያዝ አድርገን ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ እሳቱን ያጠፋነው መስሎን ነበረ! “የሞትክ! እንደ አንተ አይነቱ ገለባ እስካለ ድረስ አንድ እሳት ሲጠፋ ሌላ እሳት ይነሳል!” ይህንን እንኳ የማታውቅ ከርሳም ነህ!” አለው አሁንም በሐይለ ቃል። “ወይ! ወይ! ...የቅዱስ ገብርኤል ያለህ እንዲያው እንዲህ እየተባለህ የምትባላው እንጅራ (ደሞ እንጅራ አልኩት ሊጥም ሲበዛበት ነው) ቢቀርብህ አይኻልም? ደሞ እርሱ ስልጣን እንዳለው ሁሉ የምንትስ ድርጅት አባል ታልሆንሽ፤ መዋጮም ታላላቅሽ የጽዳት ሰራተኛነት ስራሽን ታጫለሽ ይለኛል። ወገኛ ሆዳም” አሉ በልባቸው የጽዳት ሰራተኛዎች እማማ የሽአረግ ካድሬውን አለቃው ሲወርፈው ሰምተው።

ወይዘሮ የሽአረግ ቁመታቸው እንደ አረግ ተስቦ ተስቦ እዚያ ላይ የደረሰ አንቱ የተባሉ የጅጅ አመት ወይዘሮ ናቸው። ባለቤታቸው መምህር ተሾመ ገለታ በዘር ተከፋፍሎ መተላለቅንና የሰብአዊ መብት ረገጣን በመቃወማቸው ያው እንደ አብዛኛው የአገሪቱ እስረኛ ሁሉ ወንጀል ቢሮ ውስጥ እንደ ቂጣ ተጠፍጥፎ ተጋግሮላቸው ይህ ፍርድ ቤት የሚባለው የቅጣት ቤትም አጽድቆት ታስረው፤ ወቅታዊ ህክምናም ተከልክለው በበሽታ ከአስራ ሁለት አመታት በፊት ሞተዋል። ወንዱ ልጃቸው ከዩንቨርሲቲ ተጠልፎ ተወስዶ እስካሁን ይኑር ይሙት አይታወቅም። ሴቷ ልጃቸው ደግሞ (የባለስልጣናትና የጥቅም ተጋሪዎቻቸው ልጆች እነ ወይዘሮ የሽአረግ ሲከፍሉት በኖሩት ግብርና በሰማቸው በሚለመነው እርጥባን ወደ አሜሪካ፤ አውሮጳና ቻይና ለትምህርት ሲሄዱ) ወይዘሮ የሽአረግ መምህር ተሾመ ገለታን ሲያገቡ የገዙትን ጌጣጌጥ ላይቀር በገቡ መልክ ሰጥተው ወደ ቤይሩት ለግርድና ተላከች። እንደሌሎች ስደተኛ የጠቢያ ሴት ልጆች ሁሉ የእማማ የሽአረግ አንድ ሴት ልጅም የባሪያ አሳዳሪዎቿ የመንፈስ ቀውስ አድርሰውባት ከሶስት አመታት በፊት ከፎቅ ላይ ተከሰካሳ ሞተች። እስከሬድን እንኳ ለማየት ያልታደሉት እማማ የሽአረግ እስካሁን የተዋበውን ፎቶግራፍን ከደረታቸው ላይ ለጥፈው ሳያለቅሱ ቀኑ ምሽቱ አይነጋም። ይህቺ የሰውም ሆነ የፊደል ዘር መገኛ የምትባለዋ ኢትዮጵያ፤ ይህቺ የአፍሪካ የነጻነት ምሳሌ የምትባለዋ ጠቢያ፤ ይህቺ የወዘሮ የሽአረግ አባትና አጎት የጣሊያንን ጉረር አንቀው የሞቱላት ጠቢያ፤ ይህቺ የሶስቱ ሃይማኖቶች መሰረት እየተባለ የሚነገርላት ኢትዮጵያ፤ ይህቺ መጽሐፍ ቅዱስ በምእራፉ አንስቶ የማይጠግባት የጊዮን እናት፤ ነቢዩ መሐመድ በቁራኑ ሆሜር ደግሞ በብእሩ የእውነትና የፍትህ አገር ሲሉ የመሰከሩላት አቢሲኒያ፤ ፍርደ ገምድልና ውለታ ቢስ ሆና እንደ እማማ የሽአረግ ያሉትን የጀግና ልጆች፤ ሚስቶችና እናቶች ዛሬ በመጠሪያቸው በሐዘን ውስጥ ዘፍቃ፤ በችጋርና በበሽታ ቀፍድዳ የጣረሞት ኑሮ ታስኖራቸዋለች።

የእማማ የሽአረግን በችጋር መጠበስ ያሳዘነው አንድ ጎረቤታቸው በዚህም በዚያም ብሎ የቤተሰባቸውን የጀግንነት ታሪክ ደብቆ የጽዳት ሰራተኛነት ስራ ፈልጎላቸው ከሳምንት ሶስት ቀን እየሰሩ በሌሎች ቀናት ደግሞ የእንጦጦን ዳገት እየወጡ የባህር ዛፍ ቅጠል እየለቀሙ በመሸጥ ይተዳደራሉ። ካድሬውና ህክምና ላይ ያለው ጌታው በስልክ ሲነጋገሩ እማማ የሽአረግ ወገባቸውን በኩታ አደግድገው፤ ራሳቸውን ደግሞ እስከጆሯቸው ድረስ በጥቁር ሻሽ ግጥም አድርገው፤ በዚያ ሻንግግፋ ቁመታቸው ጎንበስ ቀና እያሉ ካድሬው ካለበት ቀጥሎ ያለውን ክፍል ያጸዱ ነበር። ሁለቱ ክፍሎች የተለያዩት በመከታ እንጅ ከግድግዳ ስላልሆነ በዚያ ላይ ደግሞ ካድሬውና አለቃው እንደ መብረቅ እየጮሁ ስለሚናገሩ የሚባሉትን ያዳምጡ ነበር።

ካድሬው አለቃውን “የእሳትን ነገር ለኛ ተወው። በቁጥጥራችን ስር እናደርገዋለን። ደሞ ብዙ አትረበሽ። ከዚህ በፊት ስንት የራዲዎ ጣቢያዎችን የከፈቱብን ወራኞች እርስ በራሳቸው ተናክሰው የደረሱበት አልጠፋም? ይህም አዲስ ነገር አይሆንም! ደጋግመን እንዳየነው እሳትን ፈጠርን ያሉ ሰዎችም በአጭር ጊዜ ውስጥ እርስ በራሳቸው ፍም ይወራውና ራሳቸውን በራሳቸው አቃጥለው ይጠፋሉ!” እያለ አለቃውን ሲያጽናና ከዚህ በፊት የፈራረሱትን ለሕዝብ ቆመናል ይሉ የነበሩትን ድርጅቶች ራዲዎ ጣቢያዎችና ጋዜጦች በአይነ-ሀሊናው አስታውሶ እሳትም ያ ሁኔታ ሊገጥመው እንደሚችል ተማምኖ ካድሬው ኪ...ኪ... ብሎ ሳቀ። “ወቼው ጉድ! ምን ነው የእንሸርት ውሃ ሆነህ በቀረህ ኖሮ! ሽር .. ይበልህና ከርሳም ስላለህ ይሆን የኮረኮሩህን ያህል የምትስቀው? ዳሩ ሰው እውነቱን ሲነግሩት የኮረኮሩትን ያህል ይስቃል!” አሉ እማማ የሸአረግ ።

ካድሬው አሁንም የበለጠ እንጀራውን ለማብሰል “ስንቱን ከፊታችን የቆመውን ጸረ-ሕዝብ ሁሉ ስኳር እያላሰን፣ ሕግንና አፈ ሙዝን እየተጠቀምን ሲቻል ተመልሶ የእኛን ጉልበት እንዲስም ወይም ስለእኛ ቅዱስነት እንዲዘፍን እያደረግን ሳይቻል ደግሞ በፍጥነት ወደ አለም በቃኝ እንዲያም ሲል ወደ መቃብር ቤት የምንልክ አገልጋዮችህን በታማኝነታችን እንደማትጠራጠር ደግሞ አምናለሁ” ሲል የጭንቅ ቀን ደራሽነቱንና ታማኝነቱን እንደገና አደሰ። “ለመሆኑ ያቺ አሮጊት ጠራጊ አለመኖሩን አረጋግጠሃል ይህንን ሁሉ ስትለፈልፍ?” ብሎ ጠየቀ በሽተኛው አለቃ። “የእኛን እንቆቅልሽ እንኳን ይህቺ የተንቆሸቆሸች አሮጊት (የሰው ክብር የሚባል ከነሱ መዝገበ ቃላት ውስጥ የለም) እኒህ ኢንጅነር፣ ፕሮፌሰር፣ ዶክተር፣ ፒ ኤጅ ቪ(ፒ ኤች ዲ ለማለት ፈልጎ ነው)፣ ማንጤስ ማንጤስ ነን የሚሉት እዚያ አሁን አለህበት አገር ያሉት ሳይቀር መፍታት አቅቷቸዋል!” አለ ኪ...ኪ ብሎ በፊዘ እየሳቀ። የማየ ክሊኒክ በሽተኛም “የነሱን ነገር ተወው። ዲግሪያቸውን ያንጠለጠሉት ከላይ ከጭንቅሳታቸው ሳይሆን ከታች ከመቀመጫቸው ላይ ነው! ምላሳቸውን ክንድ ያህል እየለቀቁ እርስ በራሳቸው ሲወራረፉ ኖረው ተራብተራ ወደመቃብር ከመሄድ በስተቀር ተስማምተው አንድ የሚሰሩት ነገር የለም” አለ። “መቼም ከአንተ በላይ አዋቂ አይደለሁም። እኔ በበኩሌ ግን ዲግሪአቸውን ያንጠለጠሉት አፋቸውና መቀመጫቸው ላይ ነው ባይ ነኝ። እንዴት ማለት የሰው ልጅነት! የዲግሪውን ግማሽ ቀደድ እያደረጉ ያ ምንድነው ...በቅጠል ተከፍኖ በዳቦ መካከል የተቀበረ ስጋ አዎ... ሐምበርገር ሲበሉበት፤ የተቀረውን ደግሞ እንደ ሽንት ቤት ወረቀት እየባጩቁ ከታች ሲጸዳዱበት ይኖሩና እንዳልከው ሲሞቱ ፕሮፌሰር ማንትስ፣ ዶክተር ማንትስ፣ ኢንጅነር ቀበጥርሶ አረፉ እየተባለ የሀይወት ታሪካቸው የቀብራቸው ቀን ይነበባል፣ ጋዜጣ ላይ አሁን አሁን ደግሞ ኢንተርኔት ላይ ይለጠፋል አለና!” ኪ...ኪ... ብሎ የንቀት ሳቅ ሳቀ። “ከመምህሩ ደቀመዝሙሩ ይላሃል ይህቺ ናት! ጥሩ አድርገህ አስቀመጥከው አለ” ባለስልጣኑ በካድሬው አስተያየት ተደስቶ።

“ስንቱን ጸረ ሕዝብ ...አፈ ሙዝ ተጠቅመን ...በፍጥነት ወደ አለም በቃኝ እንዲያም ሲል ወደ መቃብር ..” ብሎ ሲናገር ካድሬውን የሰሙ ሚስቷና እማ-ጠራጊዋ ከወዲያ ወዲህ ሲወራጭ የነበረውን መወልወያ ቆም አድርገውና ካድሬው እንዳያያቸው ጥግ ይዘው “አንቺ የጭንቅ አማላጅቱ፣ አንተ ፈጣሪ ክርስቶስ ሆይ! እውነት እኔ ማይሚ አሮጊት፤ እኔ በአውራ ጣቴ እምፈርመዋ ደንቆሮዋ እንኳን በዚህ ቢሮ፣ በዚች በጦቢያ ምድር ላይ የማየውን ቅጥፈት፣ ክህደት፣ በሕዝብ ላይ የሚደርሰውን ተንኮል፣ ደባ፣ ግፍና ጭካኔ ማየት ተስፏችሁ ነው ዝም ያላችሁት” እንዳሉ የሞቱት ባለቤታቸው፣ ወጥተው ሳይመለሱ የቀሩት ልጆቻቸው፣ በግፍ የተረሸኑት ጎረቤቶቻቸውና ባጠቃላይ የጠቢያ ሕዝብ መከራ ተደባልቆ መጣባቸውና ካድሬው እንዳይሰማቸው የቀረሰባቸውን ጫፍ አፋቸው ውስጥ ጠቅጥቀው የእንባ ጎርፍና ማእበል በፊታቸው ላይ እመር፣ ኩፍስ፣ ከብለል እያለ እየፈሰሰ እርር ብለው አለቀሱ። እንደወትሮ ሁሉ ግድቡን ፈንቅሎ እንደሚያመልጥ ወንዝ በሚፈሰው እንባቸው ሐዘናቸው እየተገመደለ ሲቀንሰላቸው ያንን ረጅም ክንዳቸውና እጃቸውን ወደ ጣራው ዘርግተው “አምላክ ሆይ! እግዚአ መሀርን ...ክርስቶስ! ይህንን የተጎሳቆለ ሕዝብ ይቅር በለው! ጠቢያ እጆችህን ወደ አንተ ዘርግታለችና ሰላም አውርድላት ” ብለው ከንፈራቸውን ብቻ እያንቀሳቀሱ እግዚአብሔርን ተማጸኑ።

ባለስልጣኑ በሽተኛም ካድሬው “ራሳቸው በራሳቸው ፍም ተወራውረው ራሳቸውን በራሳቸው ያጠፋሉ” ከዚያ ቀጥሎም ታማኝነቱን ለማረጋገጥ “ስንቱን ከፊታችን የቆመውን እስር ቤትም ሆነ መቃብር ቤት የላክን ታማኞች” ያለውን ደጋግሞ እንደ ቆንጆ ሙዚቃ አዳመጠና እንደ ካድሬው ኪ...ኪ... ብሎ ባይስቅም ሲጃራውን በጥርሶቹ እንደያዘ በደስታ ፈርጠም አለ። ወዲያው ትንሽ ሳይቆይ ደግሞ እሳት እስከሚጠፋ የሚያደርሰው ጉዳት ታየውና የተለመደው እብደቱ ድንገት አገረሸበት። “ሰማ አንተ! እሳቶች እርስ በራሳቸው ዱላ እስከሚግዙ ተጎልተህ አትጠብቅ። ጭራሽ እንዲህ አይነት እድል አትሰጡ። አሁኑኑ ሁሉንም የእሳት አደጋ ሰራተኞች ከእየሄዱበት ፈልጋችሁ አስቸኳይ እርምጃ ይወሰድ። እነሱ እስኪመጡ ቻይና ኢምባሲ ለ’አ.መርጆንሲ’ ያስቀመጧቸው መሐንዲሶች ካሉ ጠይቁ። ብሎ ባለስልጣኑ ሳይጨርስ “አዎ እንኳን እኛ እላይ እጫፍ ድረስ ያሉት ትላልቅ ባለስልጣኖች ሁሉ ሌላውን ስራቸውን ትተው እሳት ማጥፋቱ ላይ እየተረባረቡ ነው። እንኳን እዚህ ውጪ አገር ላሉት የቻይና ኢምባሲዎች ሁሉ እየደወልጉ ነው።” አለ ካድሬው አለቃው ባያየውም ከወገቡ ጎንበስ ብሎ በታዛዥነት መንፈስ። በሽተኛው “እዚህ አሜሪካ ላለው ግን አትደውሉ እኔ አሁኑኑ እደውላለሁ” አለና ስልኩን በሐይል ጥርቅም አደረገው።

ከማስተወዳው ላይ “የድንገተኛ አደጋ የሰልክ ቁጥሮች” ከሚለው ርእስ ውስጥ ፴፭ የቻይና ቁጥሮች በቀይ ቀለም ተደርድረዋል። ከእነዚህ ውስጥ አንዱ በአሜሪካ የቻይናን ኢምባሲ ቁጥር ነበር። ደመናላዊ ባህሪው እዝለ-ልቡናውን ተቆጣጥሮት እየተርበተበተ “ሐሎ...ሐሎ ቻይና ኢምባሲ?” “አዎ ምን ልርዳዎት የኔ ጌታ!” “አምባሳደሩን በአስቸኳይ ማነጋገር እፈልጋለሁ!” “ይቅርታ ማነህ ለመሆኑ” ስትል ጠየቀች ስልኩን ያነሳቸው። የጠየቀችውን አላዳመጠም። “ምስራቅ አፍሪካ በሚገኙት የቻይና ዜጎች ላይ ያነጣጠረ ኢሳት የሚባል ነው። የዜና አውታር አደገኛ ሁኔታ እየፈጠረ ነው” ብሎ እንደጨረሰ ምስራቅ አፍሪካ ከሚለው በስተቀር ሌላው ስላልገባት ” “ጌታዬ ይህ ኢምባሲ ያለው አሜሪካ እንጅ ምስራቅ አፍሪካ ውስጥ አይደለም” በሽተኛው የባሰውን በሸቀ! ናላውም ዞረ! እንግሊዘኛ የማትችል ሰው እንዴት እዚህ ያስቀምጣሉ! እሳት ይገባሻልFire! ነው። የሚሉት ይገባሻል! (You understand!) terrorist ሲል ጮኹ። በዚህ ወቅት ዲያና ከሚቀጥለው ክፍል ውስጥ ሌላ በሽተኛ አስቀምጣ በመውጣት ላይ ሳለች ሰውየው እንደ እብድ ሲጮህ አዳመጠችው። “በፊትም አውቁለሁ ይህ ሰው የመንፈስ ጭንቀት አለበት። I think he is hearing voices! he keeps saying fire, terrorist bla.. la...” አለች። ቻይናዋ የሰልክ አስተናጋጅ fire, terrorist የሚሉትን ቃላት እንደሰማች “ይህ ከሆነ ችግርህ እሳት አደጋና FBIን ጥራ እንጅ እኛ ምን ቤት ነን” እብድ (crazy) ብላ ስልኩን በሐይል ድርግም አደረገችው። ሳንባው ላይ የነበረው ረመጥ ተቀጣጥሎ የእሳቱ ምላስ አንገቱን ተሻግሮ ጭንቅላቱ ላይ በግ በግ አለበትና በእግሩም በእጁም ክፍሉ ውስጥ ያለውን እቃ ሁሉ ማተራመስና መስበር ጀመረ። ዲያና እርዳታ ለመጠየቅ ወደ ዋናው ቢሮ ሄደች።

ሕዝብ በአስተሳሰብ፣ በሳይንስም ሆነ፣ በምጣኔ ሐብት ማደግ የሚችለው ሰው በነጻ አእምሮ ሲያስብ፣ እንደፈለገው መስማት፣ መናገር፣ ማንበብና መጻፍ ሲችል፣ ሐሳብ ያለምንም ገደብ መንሸራሸር ሲችል፣ እውቀት ጎጥ ድንበርና አጥር ሳያግደው እንደልቡ ሶስት መቶ ስልሳ ዲግሪ መሽከርከር ሲችል ነው” ብለው የሚያምኑ የሕብረተሰብ ክፍሎች ኢሳት የሚባል ነጻ የሕዝብ መገናኛ አገልግሎት መስርተዋል። ታዲያ ይህንና ሌሎችንም የሐሳብ መለዋወጫ መንገዶች ለጠቢቆ ሕዝብ እንዳይደርሱ የማየ ክሊኒኩ በሽተኛ ባለስልጣንና ጓደኞቹ እንደዚሁም በደረሰት የያዘችው ካድሬዎቻቸው የፈለጉትን ያህል ገንዘብ፣ እንደ ወርቅ፣ መዳብና ሌሎችም ጥሬ እቃዎች፣ መሬትና የልጃገረድ መቅብጥ ሳይቀር ለቻይናውያን እየሰጡ ያፍኑታል። ኢሳትና ሌሎች የዜና አውታሮችም ተስፋ ሳይቆጠሩ መውደቅ መነሳቱን ቀጥለዋል።

አንዳንድ ተመራማሪዎች ሰው እውነቱን የሚናገረው እንደ ብስጭትና ፍርሃት ያሉ ደመናላዊ ባህሪዎች ሰውነቱን ሲቆጣጠሩት ነው ሲሉ ሌሎች ደግሞ ሰው ሐቅን የሚያወጣው ከእነዚህ ደመናላዊ ባህሪዎችም ሆነ ሌላ ውጫዊ አስገዳጅ ሐይል ነጻ ሲሆን ነው ይላሉ። ለሁለቱም አይነት መላ ምቶች በቂ መረጃ ባይኖርም እዚህ በሽተኛ ላይ ግን የመጀመሪያው የሰራ ይመስላል። እንደማንኛውም በሐይል፣ በማጭበርበርና በማታለል ስልጣን ላይ እንደሚኖር አገዛዝ ሁሉ በሽተኛውና ጓደኞቹ የተበተኑት ሥርዓትም ነጻ የሕዝብ መገናኛ አገልግሎቶችን ከሲኦል በላይ ይፈራሉ። እነዚህ አገልግሎቶች የተደበቀን አስቃቂ ወንጀል፣ እየተፈጸመ ያለን ግፍ፣ ወደፊት በአገር በሕዝብ ላይ ሊመጣ የሚችለውን መቅሰፍት ለአገርም ሆነ ለአለም ሕዝብ ያሳውቃሉ። አዎ እነዚህ አገልግሎቶች በደንብ ከተዋቀሩ፣ ተጠያቂነትንና ሥነ-ምግባርን ከተላበሱ ተራራ ላይ እየወጡ፣ ሸለቆ ውስጥ እየገቡ፣ ክልል እየሰበሩና ወንዝ እየተሻገሩ ሕዝብን በእውቀት ያስታጥቃሉ፣ መብቱን እንዲያውቅ ያደርጋሉ፣ ሕዝብን ከሕዝብም ያቀራርባሉ። ይህ በሽተኛም ሆነ ጓደኞቹ ይህን የነጻ መገናኛዎችን ሐይል ጠንቅቀው ያውቃሉ። ከሰማኒያ የሚቀናቀኑ ድርጅቶች፣ ከሰላሳ ብርጌዶች ጦር ይልቅ ነጻ የሕዝብ መገናኛ አገልግሎት ሲነሳ እንደ ባህር ቁጠማ ይንቀጠቀጣሉ። ዛር እንደያዘው ሰውም ያሳራሉ። የቤት አመል ገበያ ይወጣል እንደሚባለው የነጻ መገናኛ አገልግሎት ሲነሳ የሚያስጎራው፣ ወንበር በቡጢ የሚያስመታው፣ መስታወት የሚያሰብረውና የሰራ በልደረቦቹንም መከራ የሚያስበላው ቆሪጥ ሚኒሶታም ተከትሎ መጥቶ እንደ እብድ አስጮኸው፣ የሰራ ጓደኛውንም ሆነ የቻይና ኢምባሲን ሰራተኛ አስወረፈው። እንደ አለመታደል የሰው ደም ወይም ስቃይ ካላዩ የማይሰክነው ይህ ቆሪጥ በዚህ ወቅትም ከናላው ላይ ቁጠጥ ብሎ እንደዚህ ሲል ተናዘዘ።

“ቻይና ይህ ነበር ውላችን! ቻይና.. ቻይና... ይህ ነበር ወይ ውላችን? እንኳን ከኪሳችን የነበረውን የለመነውን ገንዘብ ሁሉ ሳይቀር እጃችን እንዳነሳ ልንሰጥህ ስንዋዋል፤ የኢንፎርሜሽን ማፈኛ ጥበብ ከሰጠኸን ከማንኛውም አይነት ማእድን ተጠቃሚ እንደምትሆን ስንገባህ ይህ ነበር ውላችን? ቻይና ይህ ነበር ወይ ውላችን? እኛ የማንፈልገውን የወሬ ምንጭ ሁሉ ዝጋ፣ ስልክና ፋክስ ጥለፍ ብለን ስንዋዋል ምን ነበር ስምምነታችን? ቻይና ... እነ ‘ሊ’ ... እነ ‘ሁ-ዋንግ’... አየሩን ለነውጠኛ ክፍት አድርገው ሺርሺር እንዲሄዱ ነበር ውላችን! ነበር ወይ ቻይና!! ነበር!! ቻይና ከእነሱን ተማር። አየህ! ሱዳን ትንሽ መሬት በጭቀን ስንሰጠው ሶስት ሺህ ኪሎሜትር ድንበር ከተቀናቃኝ ይጠብቅልናል። ጅቡቲ ወደቡን ስንጠቀምለት የምንፈልጋቸውን ሰዎች ሁሉ ማጅራታቸውን እያነቀ ይሰጠናል። ኬንያውያን የውሃ መብራት ሐይል ስናሳዩቸው ሰላማችንን የሚያደፈሩትን ሁሉ እስር ቤት ያገሩልናል! በፈለግነው ጊዜም ከመሐል እጃችን ላይ ያስቀምጡልናል! ተው ቻይና! ትንሽ ሰጥቶ ማግበስስስ ይቅርብ!” ግው! በውስጥ የተዘጋውን በር። “ኦ ሎርድ ” አለች ከውጪ ሆና ታደምጥ የነበረች አንድ

የክሊኒክ ሰራተኛ! ላጥ! የተሰቀለውን ምስል!! “እሳት! ካድሬው እንዳለው ራስህ በራስህ መጥፋትህ አይቀርም! እኛ ግን ለዚያም ጊዜ አንሰጥህ! እሳት! ጠብቅ አመድ ትሆናለህ! ጠብቅ ጎርፍ እንለቅብሃለን!” እያለ ሲወራጭ ያንን መርፌና ቢለዋ ይዞ የተሰቀለ ሳጥን በራስ ቅሎ ከግድግዳው ጋር ‘ድው’ ሲያደርገው ሳምንት ሙሉ ያጠራቀሙት ስለት የህክምና መሳሪያ በአካሉ ላይ ፍስስ አለ። የመርፌ መግት በልብሱ ላይ ተከሰከሰና የተቆጣኝ ጃርት መስሎ ቁጭ አለ።

በሽተኛው እዚያ እንደ አምላክ የሚመለከበት፣ እዚያ ትንሹም ትልቁም ቀና ብሎ ሳያይ እሚሰግድለት፣ እዚያ ተንኮሉና ሸሩ ሁሉ ተጠንስሶ እሚደፈደፍበት፣ እዚያ ስንቱ ክቡር ዜጋ ሞት እሚፈረድበት፣ ስንቱ ደግሞ እንዲታሰር፣ ንብረቱን እንዲቀማ፣ እንዲጠለፍ፣ እንዲሰደድ ወዘተርፈ የሚበየንብት ቢሮው ውስጥ ያለ መስሎት እንደ ልማዱ ደነፋ፣ ግርግዳውን፣ ጠረጴዛውን በቡጢ በሩን በእግርጫ ደለዘው። የክሊኒክ ሰራተኛች ተሰብስበው ዝቅ ባለ ድምጽ ይወያያሉ። መጀመሪያ ያየችው አስተናጋጅ “ የባህል ወይም የቋንቋ ጉዳይ መስሎኝ ነው እንጅ ይህ በሽተኛ ቅጽን ሲሞላ ያልተለመዱ ነገሮችን ያደርግ ነበር። መጀመሪያ አንድ ስም ጻፈና ያንን ስርዞ ሌላ ስም እንደገና ጻፈ። ስም መቼም በህይወትህ ልትረሳው የምትችለው የመጫረሻው ነገር ነው። ቀጥሎ ደግሞ ዘር ለምን ትጠይቁያለሽ ብሎ ተቆጣ። ለምን እንደሆነ አብራራሁለት። መልሶ ደግሞ ዘር መቁጠር መርሃችን ነው አለ። ቅጹን ሲሞላ ደግሞ ንግግር ይሁን ዘፈን ብቻ የማይገባኝ ድምጽ ያሰማ ነበር። መቼም የትውልድ ቀን ካርድ ሳያዩ መፍረድ አስቸጋሪ ነው እንጅ እድሜውንም በትክክል የተናገረ አይመስለኝም” አለች። “ጥሩ አድርገሽ ተመልክተሽዋል። እኔም አለርጅ የሚሆንብህ ነገር አለ ብዬ ስጠይቀው ‘ሽብርተኛ’ ብሎ ቁጭ! በጅጅ አመታት የሙያ አገልግሎቱ ውስጥ ለመጀመሪያ ጊዜ እንዲህ አይነት መልስ ሰጠው። ከዚያ ደግሞ ታጨሳለህ ብዬ ስጠይቀው ከሚያጨስ ጋር ለሰከንድ መቆይትም ያመኛል ያለው ሰውዬ ከመመርመሪያ አልጋው ላይ ሲወጣ ከኪሱ የተራገፈው ሲጋራ ወለሉን አለበሰው። ደግሞ አገራቸው ቅጠልን እንደ “ቲሽ” ይጠቀሙበት እንደሆነም አላውቅም ቅጠልም ከሲጃራው ጋር ከኪሱ ዱብ ዱብ አለ።” አለች ዳያና

ገደል የመሳሰሉ ፖሊሶች በሩን በእርግጫ ሰብረው ሲገቡ በሽተኛው በጀርባው ተንጋሎ ሐኪም ለአነስተኛ ቀዶ ጥገና የተጠቀመት ቢላዋና መቀስ አንገቱ ላይ፣ የመርፌ መንጋ ደግሞ በለበሰው ልብስ ላይ ተከሰከሶ አገኙት። “ራሱን ለመግደል ሙከራ ያደረገ ይመስላል” አለ ከፖሊሶቹ አንዱ። የጤና ባለሙያዎቹ ግን ክፍሉ በሲጃራ ሽታ ተበክሎ፣ ልብሱ ከላይ እስከታች በላብ ተጠምቆ፣ አፉ በጣም የደረቀ ኩባት መስሎ፣ የልብ ትርታው 200 ደርሶ ከማግኘታቸው በስተቀር ብዙም ቶሎ ብሎ ለህይወቱ የሚያስጋ ነገር እንደሌለ አረጋገጠ። በሽተኛው ፖሊሶችን ሲያይ ያች ሰዓት እነ መምህራ አደፍርስ ‘በመጨረሻቸው ቀን ወዮልህ!’ እያሉ የሚያስጠነቅቁባት የፍጻሜ ቀን መስላ ታየችው። በእውነቱ በዚያች ሰዓት ሀኪም ቤት ሳይሆን “አዲስ አበባ” መንፈንቅለ መንግስት ተደርጎ እርሱም ሆነ ጓደኞቹም በየቢሯቸው እጃቸውን የሰጡ መሰለውና እንደ እንጨት ደርቆ ቀረ። እስከዚያች ሰዓት ድረስ ፖሊስና ወተዳርን የሚያየው እርሱ በማይፈልጋቸው ሰዎች ላይ አፈመዛቸውን ሲደቅና ባሩድ እንደ ዶፍ ሲያወርዱ እንጅ እርሱን ሊይዙ ሲመጡ አልነበረም። በዚች ቀውጢ ሰዓት ተንኮል መስራት ከጀመረበት ጊዜ ጀምሮ ትዝ ብለውት የማያውቁት በልጅነቱ ይሰማቸው የነበሩት የጥፋት ውኃ፣ ሰደምና ገሞራ፣ ሁሉ በአይነ ህሊናው መጠብት። “ለካ ሰው ምን ቢጥር፣ የፈለገውን ያህል ላለመውደቅ ቢፍጨረጨር የማታ ማታ መውደቁ አይቀርም!” እያለ ከልጅነት እስከ ውቀት የሰራውን የተንኮል፣ ክፋትና ወንጀል ክር ወደ ኋላ አጠንጥኖ ከናላው ቴፕ ውስጥ አስገብቶ ለራሱ ማዳመጥ ጀመረ። እርሱና ጓደኞቹ የተንኮል ድር እያደሩ የገደሉትን ያስገደሉትን ሕዝብ፣ እስርቤት አስገብተው የገረፉትና በመግረፍ ላይ ያሉትን ግፍ ተቀባይ፤ በርሃብ፣ በበሽታና በስደት የመከራ ቶፋ ውስጥ እየቀቀሉት ያለውን መከረኛ ሕዝብ፣ እርስ በርሱ ሲበላላ እንዲኖር ስለት ያዘጋጁለትን የወደፊት ትውልድ ሁሉ ለመጀመሪያ ጊዜ በአእምሮው ውስጥ በትያትር መልክ ተመለከተው።

በእርግጥ “እድሜአችሁን ያርዝምልን፣ መልእክ ከስማይ ለእኛ ሲል ነው ያወረዳችሁ!” እያሉ እግራቸው ስር የሚወድቁትን የጥቅም ተካፋዮችን ድምፅም አዳመጡ። ነገር ግን ይህ የጥቅም ተካፋዮቹ ምስጋና በሰበብ አስባቡ በፈጠሩት ጦርነት፣ በቀሰቀሱት የጎሳ ግጭትና እንደ ግል ንብረቶቻቸው በሚያዝዟቸው ወታደሮቻቸው አማካኝነት በተለያዩ የአገሪቱ ክፍሎች የተቆለለውን የሬሳ ክምር፤ ከፊሉ የራስ ቅሎ ተበረቃቅሶ፣ አንዳንዱ አንጀቱ ተጎልጎሎ ወጥቶ፣ የተቀረው እንደዚሁ እጁ፣ እግሩና ሌላ ሌላውም አካሉ ተቆራርጦ እየታየው የብዙሐኑን የሰቆቃ ለቅሶና የደም እንባ ሊሸፍንለት አልቻለም። እንዲያውም እርሱና ጓደኞቹ እንኳን ቆመው ሞተውም ወላጆቻቸውን የገደሉባቸው፣ ያሰሩባቸው፣ ያሰደዱባቸውና ለሌላ ለሌላም አሰቃቂ መከራ የዳረጉባቸው ልጆች፣ የልጅ ልጆችና የእነሱም ልጅና የልጅ ልጆች ባጠቃላይ መጭው ትውልዳቸው ሁሉ ለዘላለም ወላጆቻችንን፣ እያቶቻችንን፣ ቅደመ አያቶቻችንን፣ ምንጅላቶቻችንን ወዘተርፈ የገደሉብን፣ ያሰሩብን፣ ያሰቃዩብን፣ ያሰደዱብን እነሱ ናቸው እያሉ ሲያዝኑባቸውና ሲረግጧቸው ሰማቸው። ልጆቻቸውን የገደሉባቸው ወላጆችም እንደዚሁ ነጠላቸውን ዘቅዝቀው፣ ጥቁር ለብሰውና ፈታቸውን ልጠው አንዴ መሬትን ሌላ ግዜ ፈጣሪን ወደ ላይ እያዩ፣ እንባቸውን እንደጎርፍ እያፈሰሱ “እግዚአብሔር ይይላችሁ” እያሉ ፍርዱን ከእግዚአብሔር ጋ በመጠበቅ ላይ እንዳሉ

ተመለከተ። በአጠቃላይ መጀመሪያ ተፈጥሮ የአለም ጭራ የሆነው አብዛኛው የአገሪቱ ሕዝብ “እንዲህ በሐዘን፣ በችጋርና በበሽታ እንደጠበሳችሁን እግዚአብሔር የሰራችሁን ዋጋ ይክፈላችሁ!” እያለ ሲረግግባቸው ተሰማው።

አዎ ለመጀመሪያ ጊዜ እንኳን ሌላው ልጆቹና የልጅ ልጆቹ ሲያፍሩበት፤ ሕዝብም እንኳን ከእነርሱ አብራክ የወጡትን፣ ወደ ፊት የሚወለዱትንም ልጅና የልጅልጆቻቸውን፣ የእነዚህንም ልጅና የልጅ ልጆች የዚያ የነፍስ ገዳዩ፣ የሐሰተኛውና የግፈኛው ዘሮች እያለ ሲጠቁቆምባቸው ታዩው። እርግጥ ነው! ዛሬ ለሆድና ለሌላም ሌላም ቁሳዊ ንብረቶች ሲሉ በአሽክርነት የሚያገለግሏቸው ከንቱዎች ሁሉ ቀን ሲከዳቸው ሕዝብ ገና ያላወቀውን የሚሰቀጥጥ ግፍ ሁሉ እየጎለጎሉ እንደሚያወጡት መንፈሱ አስታወሰው። በተመሳሳይ መንገድም ዛሬ ለጥቅማቸው ሲሉ የሚደግፏቸው የውጭ መንግስታትም ነገ መሬቱ ሲንሸራተትባቸው እንደ ሌሎች ወንጀለኛ አምባገነኖች ሁሉ ቀስታቸውን አዙረው በነፍሱ-ገዳይነት እንደሚወነጀሏቸው ታዩው። ድፍን የጠቢያ ሕዝብ ብቻ ሳይሆን የአፍሪካ ከዚያም አልፎ የአለም ሕዝብ እንደ ሂትለር፣ ስታሊንንና ኢድ አሚን በሕዝብ ጨፍጫፊነታቸው እርሱንም ሆነ የጥፋት ጓዶቹን እስከ አለም ፍጻሜ በታሪክ መዝግቧቸው እንደሚኖር ተገነዘበ። እንዲህ አይነቱ ለሰሚ ግራ የሆነ ነገር በዚያች አጭር ጊዜ ውስጥ ተመሰቃቅሎ እየመጣ ናላውን አዙረውና ይህ ሁሉ ስራችን የጋኒቱ የቆሪጥ ስራ እንጅ ስጋ የለበሰ ሰው የሚሰራው ስራ አይደለም ብሎ ራሱ በራሳቸው ላይ መሰከረ።

ዶ/ር ሽናይደር የቻለውን ያህል ስለበሽተኛው ታሪክ በዳያና በኩል ከተራዳና አገላብጦ ከመረመረ በኋላ “በሉ በደም ስር የሚገባ ፈሳሽ ቀጥሎና ሆስፒታል ውስጥ ይተኛ” የሚል ትእዛዝ አስተላለፈ። አእምሮው ሳይዘጋጅ በመጣበት ኑዛዜ የተረበሸው በሽተኛ ግን ወደ ሆስፒታል መሄድ አልፈልግም ብሎ መውራጨት ጀመረ። ነገር ግን 50-1-50 በሚባለው ለራሱ ወይም ለሌላ ሰው አደገኛ የሆነ የአእምሮ በሽተኛን አሰግድሎ ሆስፒታል ማስተኛት በሚያስችለው ሕግ መሰረት በፖሊስ ተገዶ እንዲተኛ ተደረገ። “ይህንን መውራጨቱን የሚያስታግስና የሚያስተኛ መድሃኒት ቶሎ ስጡት!” አለ አሁንም ዶክተሩ የመድሃኒቱን ስም፣ የሚሰጠውን መጠንና አሰጣጡን በግልጽ እያስረዳ። በሽተኛው ከተኛ በኋላ የተለያዩ የደምና የሽንት ምርመራዎች ተደረገ። በአሜሪካን አገር የመንገድ ዳር መድሃኒት ከሚባሉት ውስጥ አንዱ የሆነው አምፊታሚን በሽንቱ ውስጥ ከመታየቱ በስተቀር ሌላ ብዙም እንከን አልተገኘበትም። ለሙያዊ ምክር የተጠራው የአእምሮ የሐኪም በሽተኛውን ከመረመረና የሽንቱን ውጤት ከአይ በኋላ “የመንገድ ዳር ተዳዳሪ ነው?” ሲል ጠየቀ። “እረ ማዮ ክሊኒክን መግዛት የሚችል የናጠጠ ሐብታም መሆኑን ተናግሯል!” ስትል መለሰች ነርሷ። “ይህ የሚያሳይሽ የሌለን ነገር እንዳለ ወይም እንደሚሆን አርጎ ማሰብ ወይም ማመን (delusion) ነው” አለ በእርግጥም በሽተኛው የናጠጠ ሐብታም መሆኑን ያልተረዳው የአእምሮ ሐኪም።

በደም ስሩ በኩል ፈሳሽና እብደትን የሚያቀዘቅዝ መድሐኒት ሰጥተውት ተኝቶ ሰመመን ላይ ሳለ በሽተኛው “እሳት ... እሳት አሁንም እሳት! ...” ይላል። ቆይቶ ደግሞ “ኢስት አፍሪካ! ኢስት አፍሪካእሳት ነደደ ይላል”። አሁንም “እሳት....” ይልና ቀጥሎ ደግሞ “ኢስት አፍሪካ....!” ይላል። “ ይህ በሽተኛ ደጋግሞ ኢስት አፍሪካ ይላል! እዚህ ሆስፒታል ውስጥ የሚሰራ የኢስት አፍሪካ ሰው ታውቃላችሁ?” ስትል ጠየቀች የበሽተኛው ነርስ ወደ ሌሎች የሰራ ባልደረቦቿ ፊቷን አዙራ። “ሽዲን(whatever his name is) ከሶማሊያ ነው!” አለች ሌላዋ ነርስ። ሽምሶዲን ተጠርቶ ሲመጣ በሽተኛው ኢስት አፍሪካ የሚንለውን ትቶ በደክመ ድምጽ “እሳት....! እሳት!” ይል ነበር። “ይህ ሰው ከሶማሊያ ሳይሆን ከኢቶቢያ መሆን አለበት። ኢሳት በኢቶቢያ ቆንቋ ፋዩር (fire) ማለት ነው። እንደ ኢሳት ነደድኩ ነው የሚለው” አለ እንዲተረጎም የተጠራው ሽምሶዲን። “ውስጥ ጭንቅላቱን አቃጥሎት ካልሆነ በስተቀር ከውጪ የሙቀቱ መጠን ግን ደህና ነው” አለች ነርሷ። በሽተኛው በተሰጠው መድሐኒት ምክንያት በሰመመን ውስጥ ሲዋኝ፤ አይነ ጣረ ሞተ እንደያዘው አንዴ ወደ መሬት ሌላ ጊዜ ወደ ሰማይ ሲገለባበጥ ሽምሶዲን አተኩሮ ተመለከተና የመጀመሪያውን ትርጉም እንዲህ ብሎ አሻሻለው። “ይህ በሽተኛ በምድር በኢሳት ሲቃጠል እንደኖረ ሲሞትም ገህነብ-እሳት (hell) ሲለበልበው እንደሚኖር ነው የሚናገረው!” “አ ... ምስኪን!” እያሉ የሽምሶዲንን ትርጉም ያዳመጡ ሁሉ ለበሽተኛው ሊጸልዩለት አይናቸውን ጨፍነው አንገታቸውን ወደ መሬት ደፉ። በሽተኛው ግን እውነት ነርሷ እንዳለችው አንጎሉን አቃጥሎት ይሁን ወይም ሽምሶዲን እንዳለው በምድር ያቃጠለው እሳት ሰማይ ቤትም እንደሚጠብቀው እያሰበ አለዚያም ኢሳት የተባለው የብዙሐን መገናኛ አገልግሎት አሳስቦት አይታወቅም አሁንም ነጩምና ጥቁሩ የአይነ ክፍል ዛቢያ ላይ እንደተቀመጠ ሉል በሚያስፈራ ሁኔታ እየተሸከረከረ “እሳት!!እ...ሳት!! እ..እ...እ..ሳት!” ማለቱን ቀጠለ።